

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)

“ 1 ” вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дипломатична та консульська служба

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С3 Міжнародні відносини

(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

(назва ОПП/ОНП)

Дипломатична та консульська служба : робоча програма навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба». Одеса: ОНУ, 2025. 17 с.

Розробники: Сіновець Поліна Андріївна, к. політ. н., доц. кафедри міжнародних відносин;
Побле Дмитро Костянтинівич, ст. викладач кафедри міжнародних відносин..

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № 1 від "29" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Погоджено із гарантом ОПП Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

_____ (Юлія МАЙСТРЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету міжнародних відносин,
політології та соціології

Протокол № 1 від "29" серпня 2025 р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від "____" _____ 202_ р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від "____" _____ 202_ р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

1. Опис навчальної дисципліни
«Дипломатична та консульська служба»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – змістових модулів – 4	Галузь знань <u><i>С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</i></u> Спеціальність <u><i>СЗ Міжнародні відносини</i></u> Рівень вищої освіти: <i>Перший (бакалаврський)</i>	Нормативна / за вибором (ВНЗ/студента) <i>Обов'язкова:</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		1-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: <i>ІСПИТ</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – ознайомити здобувачів із засадами, принципами і структурою консульської служби, досвідом провідних країн світу в роботі зазначених підрозділів системи міжнародного спілкування.

Завдання курсу полягають у формуванні у здобувачів практичних навичок і вмінь розв'язання політико-управлінських, організаційно-правових, інформаційно-аналітичних, кадрових та інших завдань у межах професійного забезпечення діяльності органів державної влади у реалізації зовнішньополітичних інтересів держави; вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду організації і функціонування консульської служби, адаптації кращого світового досвіду до умов сучасної України; формування професійних якостей консульського службовця з урахуванням світового розвитку і функціонування консульської служби у своїй країні та за кордоном.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

1. **ЗК3.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. **ЗК4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. **ЗК9.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
4. **ЗК10.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. **СК6.** Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).
6. **СК8.** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені..
7. **СК9.** Здатність застосовувати знання характеристик розвитку /країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
8. **СК13.** Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

1. **РН04.** Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
2. **РН05.** Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.
3. **РН08.** Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.
4. **РН15.** Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.
5. **РН16.** Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності. відсутні теми, які б відповідали даному результату.

3.Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історична і юридична основа функціонування дипломатичних та консульських інститутів.

Тема 1. Історичні основи формування дипломатичних та консульських інститутів

Визначення терміну „дипломатія”, місця консульської служби в системі дипломатичних установ. Розвиток консульської і дипломатичної служби в Давній Греції. Формування професійної дипломатії в Візантії. Консульська та дипломатична служба у Середні віки.

Купецькі колонії Генуї, Флоренції і Венеції та Сході як головний чинник розвитку відносин Схід-Захід, зростання місця консульського інституту у міждержавній політиці. 1815 – Віденський Конгрес, остаточне оформлення дипломатії у форму державної служби. 4 категорії представників.

Тема 2. Нормативно-правова основа функціонування консульської справи.

Консульське право як теоретична структура роботи консульської служби. Джерела консульського права: Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р, Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р., а також Консульський Устав України, рішення ГА ООН, Міжнародного Суду, а також двосторонні міждержавні угоди. Роль внутрішнього права держав у розвитку консульської справи. Види консулів і консульських установ. Консульські функції: загальні, адміністративні, нотаріальні, інформаційні, функції в сфері торгівлі і судноплавства. Роль консула у захисті громадян своєї держави, консульська легалізація. Припинення роботи консула: варіанти і можливості. Консульські привілеї і імунітети.

Тема 3. Державні органи зовнішніх зносин.

Центральні і закордонні органи зовнішніх зносин.

Центральні:

- органи загальнополітичного керівництва: головний законодавчий орган, голова держави, міністерство закордонних справ. Права і функції згідно з Конституцією України.
- спеціалізовані органи: МЗС України - головні завдання і роль у формуванні зовнішньої політики держави. Структура МЗС України: регіональні, функціональні і адміністративно - технічне управління. Керівник МЗС і його функції.

Закордонні органи зовнішніх зносин:

- постійні – представництва держави за кордоном, які професійно представляють інтереси держави на постійних засадах.
- тимчасові – делегації, а також окремі представники або наглядачі держави на різноманітних конференціях, з'їздах, у складі делегацій.

Спроможність державних органів влади успішно протистояти викликам міжнародної безпеки та впроваджувати сучасні методи та технології для виконання своїх функцій у сфері зовнішніх зносин.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Практичний аспект функціонування дипломатичних представництв.

Тема 4. Постійні (дипломатичні) представництва України за кордоном

Дипломатичні представництва України. Структура та функції дипломатичних представництв. Роль дипломатичного корпусу у налагодженні відносин між представниками різних держав. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені. Поняття дипломатичного рангу. Різниця між класом і рангом. Дипломатичні ранги згідно Указу Президента України „Щодо положення про дипломатичну службу в Україні” від 16 липня 1993 р. Встановлення дипломатичних відносин: де-юре, де-факто (“ad hoc”), умови і характеристики кожного. Порядок відкриття дипломатичних представництв: агреман та вірча грамота. Випадки закриття представництв. Головні функції дипломатичних представництв. Особливості функціонування українських консульських установ за кордоном для просування національних інтересів на міжнародній арені. Дипломатичні привілеї і імунітети.

Тема 5. Дипломатичні контакти і основні види дипломатичного листування.

Одне з найголовніших завдань дипломата - вивчення та аналіз суспільно-політичного життя країни перебування та повідомлення при них уряду своєї держави. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку /країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем. Бесіда – один з найважливіших джерел інформації для дипломата, а також метод пояснення політики свого уряду. Види та прийоми ведення дипломатичної бесіди. Прес-брифінги, прес-конференції як засоби інформаційно-пояснювальної роботи дипломата. Записка, політ лист, огляд преси, коротка

інформація - визначення та пояснення кожного з виду робіт. Основні види дипломатичної переписки: нота, лист, меморандум. Зразки оформлення вербальної та особистої ноти. Нові форми дипломатичного листування: особисті послання, заяви уряду. Впровадження нових форм дипломатичного листування: особистих послань, заяв уряду з метою сприяння вирішення проблем міжнародних відносин та роз'яснення зовнішньої політики. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Особливості функціонування консульських представництв та спец місій.

Тема 6. Представництво МЗС в Одесі. Історія створення представництва МЗС в Одесі. Головні функції та структура Представництва. Консульська робота Представництва. Роль представництв МЗС у забезпеченні функціонування загальної структури зовнішньополітичних установ. Аналіз документів представництва як зразків оформлення дипломатичної та консульської документації.

Тема 7. Спеціальні місії і торгові представництва в сучасній міжнародній практиці.

Спеціальні місії як форма дипломатії – визначення (Конвенція про спеціальні місії 1969 р). Історичний аспект розвитку спеціальних місій. Відміна від постійних дипломатичних представництв – конкретно-цільовий характер. Склад спеціальних місій, процедура направлення, початок діяльності, припинення місії. Привілеї і імунітети спеціальної місії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Особливості міжнародних переговорів та дипломатичного протоколу.

Тема 8. Дипломатичний протокол, його роль в міжнародному спілкуванні

Дипломатичний протокол: сутність і значення. Історія становлення дипломатичного протоколу. Кодифікація протокольних норм у міжнародно-правових актах. Види дипломатичних прийомів. Проведення прийому та основні елементи міжнародного дипломатичного етикету.

Тема 9. Міжнародні переговори як засіб дипломатії

Зростання ролі міжнародних переговорів на сучасному етапі. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності. Наукові підходи до вивчення переговорів, методи їх проведення. Типологія, структура і функції міжнародних переговорів. Інформаційний супровід підготовки до переговорів: аналіз економічної ситуації, зовнішньої та внутрішньої політики залучених сторін. Етапи проведення переговорів. Завершальні документи переговорів. Підходи до ведення переговорів, їх тактика. Особливості національних переговорних стилів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	пр	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль I. Історична і юридична основа функціонування дипломатичних та консульських інститутів										
Тема 1. Історичні основи формування дипломатичних та консульських інститутів	4	2	2		-					

Тема 2. Нормативно-правов а основа функціонування консульської справи	11	1	2		8					
Тема 3. Державні органи зовнішніх зносин	9	1	2		6					
Разом за змістовим модулем 1	24	4	6		14					
Змістовий модуль II. Практичний аспект функціонування дипломатичних представництв										
Тема 4. Постійні (дипломатичні) представництва України за кордоном	6	2	2		2					
Тема 5. Дипломатичні контакти і основні види дипломатичного листування	6	2	2		2					
Разом за змістовим модулем 2	12	4	4		4					
Змістовий модуль III. Особливості функціонування консульських представництв та спеціальних місій										
Тема 6. Представництво МЗС в Одесі	12	2	2		8					
Тема 7. Спеціальні місії і торгові представництва в сучасній міжнародній практиці	12	2	2		8					
Разом за змістовим модулем 3	24	4	4		16					
Змістовий модуль IV. Особливості міжнародних переговорів та дипломатичного протоколу										
Тема 8. Дипломатичний протокол, його роль в міжнародному спілкуванні	10	2	2		6					
Тема 9. Міжнародні	20	2	4		14					

переговори як засіб дипломатії										
Разом за змістовим модулем 4	30	4	6		20					
Усього годин	90	16	20		54					

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні основи формування дипломатичних та консульських інститутів <i>Питання для обговорення</i> 1. Визначення терміну „дипломатія”, місця консульської служби в системі дипломатичних установ. 2. Розвиток консульської і дипломатичної служби в Давній Греції і у Візантії. 3. Консульська та дипломатична служба у Середні віки. 4. 1815 – Віденський Конгрес, остаточне оформлення дипломатії у форму державної служби. 4 категорії представників.	2
2	Нормативно-правова основа функціонування консульської справи <i>Питання для обговорення</i> 1. Консульське право як теоретична структура роботи консульської служби. 2. Джерела консульського права: Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р, Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. 3. Консульські функції: загальні, адміністративні, нотаріальні, інформаційні, функції в сфері торгівлі і судноплавства., Дипломатичні представництва України. 4. Види консулів і консульських установ.	2
3	Постійні (дипломатичні) представництва України за кордоном <i>Питання для обговорення</i> 5. Дипломатичні представництва України. Структура та функції дипломатичних представництв. 6. Роль дипломатичного корпусу у налагодженні відносин між представниками різних держав. Поняття дипломатичного рангу. Встановлення дипломатичних відносин: де-юре, де-факто (“ad hoc”), умови і характеристики кожного. 7. Порядок відкриття дипломатичних представництв: агреман та вірча грамота. 8. Дипломатичні привілеї і імунітети. 9. Розуміння та відстоювання національних інтересів України у міжнародній діяльності.	2
4	Дипломатичні контакти і основні види дипломатичного листування	2

	<i>Питання для обговорення</i> 1. Вивчення та аналіз суспільно-політичного життя країни перебування та повідомлення про них уряду своєї держави. 2. Види та прийоми ведення дипломатичної бесіди. 3. Прес-брифінги, прес-конференції як засоби інформаційно-пояснювальної роботи дипломата. 4. Основні види дипломатичної переписки: нота, лист, меморандум. Зразки оформлення вербальної та особистої ноти. 5. Нові форми дипломатичного листування: особисті послання, заяви уряду. 6. Аналіз проблем міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних теорій та наукових методів.	
5	Міжнародні переговори як засіб дипломатії. <i>Питання для обговорення</i> 1. Зростання ролі міжнародних переговорів на сучасному етапі. 2. Наукові підходи до вивчення переговорів, методи їх проведення. 3. Типологія, структура і функції міжнародних переговорів. 4. Етапи проведення переговорів. Завершальні документи переговорів. 5. Підходи до ведення переговорів, їх тактика. Особливості національних переговорних стилів.	2
6	Представництво МЗС в Одесі <i>Питання для обговорення</i> 1. Історія створення представництва МЗС в Одесі 2. Головні функції та структура Представництва. 3. Роль представництв МЗС у забезпеченні функціонування загальної структури зовнішньополітичних установ. 4. Аналіз документів представництва як зразків оформлення дипломатичної та консульської документації.	2
7	Спеціальні місії і торгові представництва в сучасній міжнародній практиці. <i>Питання для обговорення</i> 1. Спеціальні місії як форма дипломатії – визначення (Конвенція про спеціальні місії 1969 р). 2. Історичний аспект розвитку спеціальних місій. 3. Склад спеціальних місій, процедура направлення, початок діяльності, припинення місії. 4. Привілеї і імунітети спеціальної місії.	2
8	Дипломатичний протокол, його роль в міжнародному спілкуванні. <i>Питання для обговорення</i> 1. Дипломатичний протокол: сутність і значення. 2. Історія становлення дипломатичного протоколу. 3. Види дипломатичних прийомів. 4. Основні елементи міжнародного дипломатичного етикету.	2
9	Міжнародні переговори як засіб дипломатії <i>Питання для обговорення</i> 1. Зростання ролі міжнародних переговорів на сучасному етапі	4

	2. Наукові підходи до вивчення переговорів, методи їх проведення. Типологія, структура і функції міжнародних переговорів. 3. Етапи проведення переговорів. Завершальні документи переговорів. Підходи до ведення переговорів, їх тактика. 4. Особливості національних переговорних стилів.	
	Разом	20

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види індивідуальних завдань (есе)	Кількість годин
1	Нормативно-правова основа функціонування консульської справи - Джерела консульського права: Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р, Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р., а також Консульський Устав України, рішення ГА ООН, Міжнародного Суду, а також двосторонні міждержавні угоди. - Види консулів і консульських установ. - Консульські функції: загальні, адміністративні, нотаріальні, інформаційні, функції в сфері торгівлі і судноплавства. - Роль консула у захисті громадян своєї держави, консульська легалізація. - Особливості функціонування українських консульських установ за кордоном для просування національних інтересів на міжнародній арені. – <i>Есе</i>.	8
2	Державні органи зовнішніх зносин - Центральні органи зовнішніх зносин: органи загальнополітичного керівництва: головний законодавчий орган, голова держави, міністерство закордонних справ. - Спеціалізовані органи: МЗС України - головні завдання і роль у формуванні зовнішньої політики держави. Структура МЗС України. - Закордонні органи зовнішніх зносин: постійні – представництва держави за кордоном, які професійно представляють інтереси держави на постійних засадах. - Тимчасові – делегації, а також окремі представники або наглядачі держави на різноманітних конференціях, з'їздах, у складі делегацій. - Спроможність державних органів влади успішно протистояти викликам міжнародної безпеки та впроваджувати сучасні методи та технології для виконання своїх функцій у сфері зовнішніх зносин. – <i>Есе</i>.	6
3	Представництво МЗС в Одесі – <i>презентація</i> - Головні функції та структура Представництва. - Консульська робота Представництва. - Роль представництв МЗС у забезпеченні функціонування загальної структури зовнішньополітичних установ. - Аналіз документів представництва як зразків оформлення дипломатичної та консульської документації.	8

4	Спеціальні місії і торгові представництва в сучасній міжнародній практиці – <i>презентація</i> 1. Спеціальні місії як форма дипломатії – визначення (Конвенція про спеціальні місії 1969 р). 2. Відміна від постійних дипломатичних представництв – конкретно-цільовий характер. 3. Склад спеціальних місій, процедура направлення, початок діяльності, припинення місії. 4. Привілеї і імунітети спеціальної місії.	8
5	Міжнародні переговори як засіб дипломатії 1. Зростання ролі міжнародних переговорів на сучасному етапі.. Типологія, структура і функції міжнародних переговорів. 2. Етапи проведення переговорів. Завершальні документи переговорів. 3. Підходи до ведення переговорів, їх тактика. 4. Особливості національних переговорних стилів. 5. Впровадження нових форм дипломатичного листування: особистих послань, заяв уряду з метою сприяння вирішення проблем міжнародних відносин та роз'яснення зовнішньої політики. – <i>Есе</i>.	14
6	Дипломатичний протокол, його роль в міжнародному спілкуванні – <i>презентація</i> 1. Дипломатичний протокол: сутність і значення. 2. Історія становлення дипломатичного протоколу. 3. Види дипломатичних прийомів. 4. Проведення прийому та основні елементи міжнародного дипломатичного етикету.	6
7.	Дипломатичні контакти і основні види дипломатичного листування – <i>доповідь</i> 1. Вивчення та аналіз суспільно-політичного життя країни перебування та повідомлення при них уряду своєї держави. 2. Види та прийоми ведення дипломатичної бесіди. 3. Прес-брифінги, прес-конференції як засоби інформаційно-пояснювальної роботи дипломата. 4. Основні види дипломатичної переписки: нота, лист, меморандум. Зразки оформлення вербальної та особистої ноти.	4
	<i>Одно есе за вибором (1. Консульське право як теоретична структура роботи консульської служби. 2. Державні органи зовнішніх зносин. 3. Міжнародні переговори як засіб дипломатії.) згідно першого, другого і п'ятого пункту переліку</i> обирається студентом на початку семестру та надсилається викладачу за місяць до закінчення курсу. Обсяг есе: 3-5 сторінок. <i>Характеристика змісту:</i> за змістом навчальної дисципліни. <i>Вимоги до виконання та оцінювання:</i> основна мета роботи – глибоке вивчення важливих теоретичних і прикладних питань дисципліни за допомогою підготовки реферату (дослідження). Вельми важливим є формування таких умінь і навичок студента: самостійно формулювати проблему, визначати мету, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження; здійснювати пошук і відбір різноманітної інформації; обробляти та аналізувати інформацію; логічно і послідовно викладати результати аналізу, робити аргументовані висновки; правильно оформлювати науково-довідковий матеріал; публічно захищати виконану роботу. Робота має бути написана студентом на рівні, відповідному сучасному стану розвитку комплексу наук, які вивчають міжнародні відносини. Тему роботи треба розкрити в контексті сучасних наукових концепцій, обґрунтовано і доречно використовувати основні наукові терміни. Вельми важливо висвітлювати об'єктивні з наукового погляду положення, застосовувати для унаочнення і підтвердження теоретичних положень реальні приклади, перевірену статистичну інформацію. Думки вітчизняних і зарубіжних авторів, їхні загальнотеоретичні і методологічні підходи необхідно проаналізувати та систематизувати. Мінімальний обсяг використаних джерел – 15, при	

	цьому матеріали, вилучені з Інтернету, можуть складати не більше третини номерів у списку джерел; більшість джерел повинні складати оприлюднені документи, статті та монографії.	
	Разом	54

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання[1]	Компетентності та результати навчання, що формуються	Кількість годин
Coursera Заснована у 2012 році Coursera — це глобальна платформа для онлайн-навчання та розвитку кар'єри, яка пропонує будь-кому та будь-де доступ до онлайн-курсів та дипломів від провідних університетів та компаній. Coursera співпрацює з більш ніж 350 провідними університетами та компаніями, щоб запропонувати гнучке, доступне та актуальне для роботи онлайн-навчання окремим особам та організаціям у всьому світі. Понад 175 мільйонів учнів та понад 6200 кампусів, підприємств та урядів звернулися до Coursera, щоб отримати доступ до навчання світового класу — будь-коли та будь-де. Посилання на рекомендований курс від Єльського університету, США у межах системи безкоштовних курсів Coursera URL:: https://www.coursera.org/learn/ukraine-history-culture-and-identities Цей курс - Україна: історія, культура та ідентичності - починається з 5 жовтня 2025 року при University of Washington	PH04; PH05; PH08; PH15; PH16.	54

[1] Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

9.Методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Методи навчання під час викладання дисципліни:

Словесні: лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: у тому числі мультимедійні презентації, демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень, виконання контрольних робіт.

Практичні: виконання індивідуальних завдань (підготовка та презентація есе).

10.Форми контролю

Методи поточного\періодичного контролю: усне опитування, контрольні роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань (есе)

Підсумковий контроль. Іспит.

Теми контрольних робіт для студентів

1. Ознака термінів консульське представництво й «дипломатичне представництво». Два підходи до формування консульської й дипломатичної служби.
2. Джерела дипломатичного і консульського права.
3. Дипломатична служба Давньої Греції.
4. служба Давнього Риму. Дипломатична служба Візантії. Дипломатична служба у Середні віки. Дипломатична служба епохи Відродження.
5. Види консульських представництв. Персонал консульського представництва. Функції консулів.
6. Почесний консул і його інститут. Особливості імунітетів та привілей почесного консула.
7. Види дипломатичних привілей і імунітетів. Відмінність між консульськими й дипломатичними імунітетами.
8. Види дипломатичних прийомів.
9. Види тактик у міжнародних переговорах.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі

	її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого, сформулювати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	
Добре	достатньо володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; аналізує навчальну інформацію, але допускає окремі неточності та незначні помилки	правильно вирішив більшість завдань; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Розвиток консульської і дипломатичної служби в Давній Греції
2. Давньоримська дипломатія і консульська справа.

3. Формування професійної дипломатії в Візантії.
4. Консульська та дипломатична служба у Середні віки.
5. Дипломатія Італії в період Відродження. Внесок італійців у теорію дипломатії
6. Віденський Конгрес, остаточне оформлення дипломатії у форму державної служби. 4 категорії представників.
7. Внесок Сполучених Штатів Америки у розвиток консульської служби.
8. Вплив дипломатичної та консульської справи на формування теорії ведення переговорів – „воєнно-політична теорія”, „теорія торговця”.
9. Дипломатичні терміни – переклад та тлумачення.
10. Види консулів.
11. Категорії консульських установ – їх визначення та диференціація.
12. Встановлення консульських відносин і створення консульств. Поняття „консульського округу”.
13. Консульські посадові особи. Консульський корпус.
14. Консульські функції.
15. Нотаріальні обов’язки консула і питання легалізації.
16. Інститут почесного консула.
17. Консульські привілеї і імунітети
18. Центральні і закордонні органи зовнішніх зносин.
19. МЗС України: структура і функції.
20. Дипломатичні ранги України та міжнародна стандартизація класів дипломатичних представників.
21. Встановлення дипломатичних зв’язків: де-юре, де-факто (“ad hoc”), умови і характеристики кожного.
22. Порядок відкриття дипломатичних представництв та призначення глави дипломатичного представництва.
23. Головні функції дипломатичних представництв.
24. Дипломатичні привілеї і імунітети.
25. Основні види дипломатичної переписки: нота, лист, меморандум.
26. Дипломатичний протокол: сутність і значення.
27. Види дипломатичних прийомів.
28. Підходи до ведення переговорів, їх тактика.
29. Особливості національних переговорних стилів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, 4 контрольні роботи										Іспит	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Індивідуальн е самостійне завдання		
6 +к/р3			6+ к/р3		6+ к/р3		6 + к/р3				
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т.4	Т5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Професійний курс, тренінг, професійне стажування, онлайн-курс, громадянська освіта (3 ЄКТС, 90 годин)		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	38	35	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Побле Д. К., Синовець П.А. Дипломатична та консульська служба : методичні вказівки. Одеса: Астропринт, 2023. 23 с.
2. Побле Д. К., Синовець П.А. Дипломатична та консульська служба : силабус навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба». Одеса: ОНУ, 2024. 5 с.

14. Рекомендована література

1. Загурська-Антонюк В.Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. *Державний університет “Житомирська політехніка”*. Серія : Державне управління. Інвестиції : практика та досвід, № 13-14/2020. С.103-109.
2. Копанчук О.Є. Гносеологічні аспекти становлення національних інтересів у сфері міжнародних відносин. *Національний університет цивільного захисту України*. Вчені записки ТНУ імені В.Т.Вернадського. Серія : Державне управління. Том 31 (10) №2, 2020. С. 218-222.
3. Кубко В.П. Система стратегічних комунікацій у міжнародних відносинах. *Національний університет “Одеська політехніка”*. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції “Актуальні проблеми міжнародних відносин”, м. Дніпро, 17-18 листопада 2023 р. С.56-58.
4. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Дипломатична та консульська служба : навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2022. 178 с.
5. Побле Д.К. Регіональні кризи в Європі та на Близькому Сході: сепаратизм, міграції, проксі-війни та інформаційні війни. Брусиловська О.І. Коваль І.М. Глобальні, регіональні та локальні чинники формування сучасної системи міжнародних відносин. Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса : ОНУ, 2023. С. 72-111.
6. Побле Д. К. Труднощі на шляху європеїзації державної служби України. *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів: Матеріали VIII щорічної науково-практичної конференції, 19 грудня 2019 р.* / за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Кривцової. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. С. 193-198.
7. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 2 квітня 1994 р. №127/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>
8. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник. Київ: Знання, 2017. 326 с.

9. Турчин Я.Б., Дорош Л.О., Івасечко О.Я. Дипломатична та консульська служба : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.
10. Rivett R. Diplomatic Protocol: Etiquette, Statecraft & Trust Hardcover. Dunbeath, United Kingdom: Whittles Publishing, 2018. p. 208.
11. Poble D. & Tsyberman A. Russia's Propaganda in the Middle East or Intercultural Advantage? [in English], *InterPolis: міжнародні та політичні дослідження*. 2024. Вип. 37, С. 238-247. URL: <https://journals.onu.in.ua/index.php/interpolis/issue/view/11>

Додаткова література

12. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : конвенція від 18 квітня 1961 р. № 1138. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/mu61k03u>
13. Віденська конвенція про консульські зносини : конвенція від 24 квітня 1963 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU63K02R>
14. Про засади зовнішньої та внутрішньої політики України : Закон України від 1 липня 2010р. № 2411-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>
15. Про дипломатичну службу : Закон України редакція від 7 червня 2018 р. № 2449-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>
16. Про перелік посад, приписаних до дипломатичних рангів України : Указ Президента України від 21 грудня 2018 р. № 434/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434/2018#Text>
17. Питання координації зовнішньополітичної діяльності держави : Указ Президента України від 22 грудня 2021 р. № 671/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/2021#Text>
18. Handbook for the establishment of consular posts office of foreign missions : US Department of State, 2017. 5 pp. URL: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/05/Consular-Handbook.pdf>
19. Побле Д.К. & Терещенко А. Geopolitische Positionierung der Ukraine in der aktuellen Phase / Геополітичне положення України на сучасному етапі [німецькою мовою]. Науковий журнал «Сучасні технології та інноваційні технології», випуск № 31, частина 4, лютий 2024 р. С. 82-89. [Німецькою мовою], URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit31-04/meit31-04>
20. Побле Д.К., Каневський М. (2024). Machttransit im Tschad unter grenzüberschreitenden Umfeld / Транзит влади у Чаді у транскордонному оточенні [німецькою мовою]. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Науково-технологічна революція XXI сторіччя», 20 квітня 2024 року, № 32, Карлсруе, Німеччина*. С. 103-107. URL: <https://www.proconference.org/index.php/gec/issue/view/gec32-00/gec32-00>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний вебпортал парламенту України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. U.S. Department of State : офіційний вебпортал держдепартаменту США URL: <https://www.state.gov>
3. Міністерство закордонних справ України : офіційний вебпортал МЗС України <https://mfa.gov.ua>
4. Представництво Європейського Союзу в Україні :An official website of the European Union URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
5. United Nations : офіційний вебпортал ООН URL: <https://www.un.org/en>